

LATVIJAS VOLEJBOLA FEDERĀCIJAS TIESNEŠU ĒTIKAS UN PROFESIONĀLĀS DARBĪBAS NOTEIKUMI

I Vispārīgie noteikumi

- 1) Šie noteikumi nosaka Latvijas volejbola federācijas (turpmāk – LVF) licencēto tiesnešu ētikas un profesionālās darbības noteikumu ievērošanu.
- 2) Noteikumi attiecas uz volejbola tiesnešiem (spēles pirmajiem un otrajiem tiesnešiem, līnijtiesnešiem, sekretārēm/iem).
- 3) Apkalpojot jebkura līmeņa sacensības, tiesnesim savā darbībā jāievēro:
 - 3.1. Starptautiskās volejbola federācijas (turpmāk – FIVB) oficiālie spēles noteikumi un to aktuālā interpretācija;
 - 3.2. LVF Sacensību nolikumi un citi reglamentējošie dokumenti;
 - 3.3. LVF Tiesnešu komisijas lēmumi;
 - 3.4. Sabiedriskās kārtības normas;
 - 3.5. Tiesnešu ētikas normas.

Ētikas noteikumi nav visaptverošs vērtību, ētikas principu un uzvedības normu apraksts. Savā personiskajā un profesionālajā rīcībā tiesneši ievēro arī vispārpieņemtās vērtības, ētikas principus un uzvedības normas.

II Tiesneša ētikas principi

- 1) Cieņa un respekts:
 - 1.1. Tiesnesis izrāda cieņu un respektu pret ikvienu spēles dalībnieku (spēlētājiem, treneriem, skatītājiem), kā arī pret pašu spēli.
- 2) Godīgums:
 - 2.1. Tiesnesis savus pienākumus veic godprātīgi, centīgi un atbildīgi;
 - 2.2. Tiesnesis ievēro spēles noteikumus un to interpretāciju, neiesaistās nelikumīgās darbībās, kas diskreditē profesiju un LVF;
 - 2.3. Tiesnesis paškritiski atzīst un labo savas kļūdas, atvainojas par neētisku rīcību, kā arī ļaunprātīgi neizmanto citu personu nezināšanu un kļūdas;
- 3) Atklātība un lojalitāte:
 - 3.1. Tiesnesis savā rīcībā un publiskajos izteikumos ievēro lojalitāti pret LVF mērķiem un tiesnešu kopīgajām vērtībām. LVF oficiālo viedokli izsaka tikai ar attiecīgu vadības pilnvarojumu;

3.2.Saskarsmē ar citām personām rūpējas par tiesnešu reputāciju un prestižu, atturas no izteikumiem, kuri apšaubā tiesneša lojalitāti, viņa pilsonisko un morālo stāju.

4) Atbildība:

4.1.Tiesnesis atbildīgi pilda tiesneša pienākumus, izmantojot savas zināšanas, prasmes, iemaņas un tiesāšanas pieredzi, lai sasniegtu vislabāko rezultātu.

4.2.Ir personīgi atbildīgs par tiesneša darba kvalitāti un apzinās savas darbības ietekmi uz LVF tiesnešu kopīgajiem darbības rezultātiem;

4.3.Godprātīgi un atbildīgi rīkojas, pieņemot lēmumus, nepieļauj priekšrocības savām, savas ģimenes un citu radnieku, kā arī draugu un paziņu personiskajām interesēm;

4.4.Informē Tiesnešu koordinatoru/ Tiesnešu komisiju un lūdz atstādināt no tiesāšanas, ja ir radies vai var rasties interešu konflikts;

4.5.Nepieņem dāvanas, skaidras naudas, mantas vai pakalpojumu piedāvājumus, uzaicinājumus piedalīties pasākumos un citus labumus no personām vai organizācijām, ar kurām tiesnesim ir vai ir bijušas ar spēles tiesāšanu saistītas attiecības. Šie ierobežojumi neattiecas uz vispārpieņemtajām viesmīlības normām, kā arī uz suvenīriem un reprezentācijas priekšmetiem.

5) Uzvedības un gērbšanās kultūra, profesionālisms un koleģialitāte:

5.1.Tiesnesis ievēro profesionālo etiķeti, rūpīgi pārdomā savus izteikumus, nelieto vārdus, žestus vai mājienus, kas neatbilst lietišķai attieksmei.

5.2.Tiesnesis ievēro lietišķu gērbšanās stilu.

5.3.Ārpus tiesāšanas pienākumu pildīšanas laika, uzvedas atbilstoši vispārpieņemtajām uzvedības normām, kas nekaitē LVF tiesnešu reputācijai.

III Tiesnešu ētikas normas

- 1) Tiesnesis nekad sevi nevērtē augstāk par citiem.
- 2) Tiesneša attieksmei pret spēli vienmēr jābūt vienādai, neatkarīgi no tā, kādas komandas tajā piedalās.
- 3) Spēles būtība ir svarīgāka par jebkura spēlētāja, trenera vai skatītāja personiskajām vēlmēm vai tiesnešu ambīcijām.
- 4) Tiesnesim jāapzinās spēlētāju uzdevums un spēles mērķis, tāpēc iepriekš nevar plānot spēles iznākumu.
- 5) Tiesneša formas tērpu uztur labā stāvoklī un izskatā (pie formas ir jābūt piestiprinātai tiesneša kategoriju apliecinošai tiesneša emblēmai).
- 6) Tiesnesis pieņem lēmumus, katru situāciju vērtējot atsevišķi un attiecīgās spēles gaitu kopumā.
- 7) Tiesnesis soda spēlētājus, balstoties tikai uz spēles noteikumiem un to interpretācijām.

- 8) Tiesnesis vienmēr rāda savu labāko sniegumu un paliek pie pieņemtā lēmuma, neskatoties uz komandas dalībnieku un skatītāju viedokli.
- 9) Tiesnesis labo pieļautās kļūdas pats vai konsultējoties ar otru tiesnesi/ līnijtiesnesi.
- 10) Tiesnesis respektē un atbalsta otrā tiesneša/ līnijtiesneša lēmumu.
- 11) Tiesnesis neļauj izrādīt necieņu pret savu vai citu kolēģu darbu.
- 12) Tiesnesim jāfiksē katrs spēles pārkāpums, kas ietekmē spēles gaitu, neatkarīgi no spēles rezultāta un iespējamo attiecību pasliktināšanās ar spēlētājiem un treneriem pēc spēles un turpmāk.
- 13) Tiesnesis atturas no negatīvām diskusijām par sacensībām un kolēģiem.

IV Profesionālās darbības nosacījumi

- 1) Tiesnesis uz spēli ierodas savlaicīgi (Tiesneša līgumā noteiktajā laikā).
- 2) Tiesnesim nebūtu ieteicams sacensību dienā doties uz/ no spēles kādā no komandas transporta līdzekļiem.
- 3) Tiesnesim ir pienākums savlaicīgi (Tiesneša līgumā noteiktajā veidā un termiņā) paziņot tiesnešu koordinatoram savu netiesāšanas grafiku, kā arī, ja viņš nevar ierasties uz kādu no nozīmētajām spēlēm.
- 4) Tiesnesim ir jāinformē LVF Tiesnešu komisija par tiesneša pienākumu veikšanu citās (ne LVF rīkotajās) sacensībās vai turnīros. Tiesāšana iepriekš minētajos neoficiālajos turnīros nedrīkst būt par pamatu atteikumam tiesāt LVF oficiālajās sacensībās.
- 5) Tiesnešiem pirms spēlēm jāsažinās ar kolēģiem un jāvienojas par labāko un ekonomiski izdevīgāko brauciena maršrutu.
- 6) Tiesnesim aizliegts:
 - 6.1. Ierasties uz spēli alkohola reibumā vai citu apreibinošu vielu ietekmē;
 - 6.2. Atteikties no spēles tiesāšanas neattaisnotu iemeslu dēļ (pēc Tiesneša līgumā noteiktā laika);
 - 6.3. Izteikt komentārus par citu tiesnešu darbību sacensību vietā vai masu medijos;
 - 6.4. Iejaukties citu tiesnešu darbā;
 - 6.5. Sniegt kritiskus komentārus masu mediju pārstāvjiem par sacensībām un ar to saistītām amatpersonām.
 - 6.6. Slēgt jebkādas derības un/vai piedalīties jebkādos totalizatoros par konkrētajām spēlēm un/vai sacensībām, uz kurām tie ir nozīmēti;
 - 6.7. Izteikti just līdzīgi (fanot) par kādu no komandām (spēles laikā vai ārpus tās).
- 7) Tiesnesim obligāti jāpiedalās LVF Tiesnešu komisijas rīkotajos semināros.
- 8) Tiesnesim regulāri jāatkārto FIVB Oficiālie spēles noteikumi un to aktuālās interpretācijas.
- 9) Tiesnesim jāuztur laba fiziskā sagatavotība un jābūt psiholoģiski sagatavotam uz katru spēli.
- 10) Tiesnesim jāpilnveido svešvalodu (īpaši angļu valodas) zināšanas, lai spētu ārvalstu komandu spēlētājiem un treneriem izskaidrot spēles gaitu, situācijas un pieņemtos lēmumus (Starptautiski – oficiālā volejbola/ pludmales volejbola valoda ir angļu valoda).

V Dažādi

- 1) Tiesnesim ir tiesības vērsties ar jautājumiem, ierosinājumiem vai sūdzībām LVF Tiesnešu komisijā.
- 2) Iesniegumus par tiesnešu ētikas un profesionālās darbības noteikumu pārkāpumiem izskata un lēmumus pieņem LVF Tiesnešu komisija.
- 3) LVF Tiesnešu komisija regulāri pārskata ētikas noteikumu saturu un pēc vajadzības to aktualizē.

LVF Tiesnešu komisijas vadītājs

Ritvars Alksnis